

Schriftelijk Overleg

SOV-korting 200 mln

(vergoeding studentenreisvoorziening)

Inbreng IPO

Dinsdag 17 oktober staat een schriftelijk overleg gepland van de commissie OCW over een **brief** over de OV-studenten-jaarkaart. De provincies hebben grote zorgen over de intentie van de minister van OCW om de bijdrage aan het OV met 200 miljoen terug te schalen. Graag geven wij u daarom een aantal suggesties mee voor dit schriftelijk overleg.

Dreigende korting van 200 mln op OV

De minister van OC&W heeft besloten gebruik te maken van de mogelijkheid om het SOV-contract te herijken. Dit betekent voor de OV-sector een nadeel van 200 miljoen voor 2024, waarvan circa 100 miljoen neerkomt bij het stads- en streekvervoer. Als concessieverlenende overheden zijn de provincies hierover zeer bezorgd. Waar net 300 miljoen beschikbaar komt om de prijsstijgingen in het OV teniet te doen zou hiermee weer een tekort ontstaan.

Herijking op ongelukkig moment in nadagen Corona

Het Studenten OV-contract is een contract tussen de gezamenlijke vervoerders en OC&W. Het geeft plm 800.000 WO, HBO en MBO-studenten de mogelijkheid om 'gratis' te reizen. OC&W betaalde voor dit contract de gezamenlijke vervoerders via een afgesproken rekenprocedure in 2022 ongeveer 1,2 miljard euro. Dit bedrag wordt jaarlijks herberekend op het aantal studenten en driejaarlijks herijkt op het gemiddeld aantal reiskilometers per student.

Corona heeft (tijdelijk?) geleid tot minder studentenreiskilometers, ook nog tussen medio 2022 en medio 2023. Ook heeft de herijkingsmeting 22/23 plaatsgevonden tijdens de besluitvorming over de basisbeurs: in 2022 werd bekend dat vanaf september 2023 de basisbeurs weer ingevoerd zou worden. Een groot aantal studenten heeft de studie daarom tijdelijk gestaakt en daarom ook geen gebruik gemaakt van de OV studentenkaart. Op 1 september was het nieuws dat DUO juist weer 19.000 méér aanmeldingen van studenten had dan verwacht. Dit vertekent het beeld verder. Tijdens de metingsperiode die geldt als basis voor 2024 waren er dus aantoonbare bijzondere omstandigheden. Inmiddels is er een nieuwe situatie waarbij zelfs kan worden verwacht dat met de basisbeurs weer meer studenten thuis blijven wonen en juist meer gebruik zullen maken van het OV. Door de herijking nu onder deze afwijkende omstandigheden plaats te laten vinden zal het resultaat voor de sector in 2024 200 miljoen negatief uitpakken.

Een korting van 200 miljoen zou ernstige schade berokkenen aan het voorzieningenniveau en de bereikbaarheid van onderwijsinstellingen (VO, MBO, HBO, WO), maar ook voor andere OV-gebruikers als het aanbod verschaalt. Sommige regio's zijn voor ruim 25% afhankelijk van studentenopbrengsten, het gaat om groot geld en substantiële impact op het voorzieningenniveau. Met name regio's buiten de Randstad worden extra geraakt.

- *Deelt u de mening dat herijking op basis van actuele cijfers een beter en vollediger beeld zal geven dan gebruik van oudere cijfers uit de nadagen van corona?*
- *Deelt u de inschatting dat het ijkmoment niet representatief is voor het actuele OV-gebruik?*

Herijkingsmoment opschuiven

Wij verwachten dat een herijkingsmeting 2023/2024 wel een reëel beeld zal opleveren. Mocht de Minister bereid zijn een jaar op te schuiven, dan ligt voor de hand om deze uitkomst dan ook op voorhand voor 2025 te accepteren. Het niet doorvoeren van de herijking nu, leidt niet tot een extra financiële claim; immers voor dit jaar is het oorspronkelijke bedrag al in de begroting opgenomen.

- *Bent u bereid een nieuw herijkingsmoment te kiezen. Zo nee, waarom niet?*

Grote impact op bereikbaarheid

Nu doorvoeren heeft grote impact maatschappelijk, breder dan studenten. De OV sector staat onder druk, gelukkig motie Bikkers maar met deze korting wordt dat voordeel teniet gedaan. Link met bereikbaarheid van onderwijsinstellingen maar zeker ook bredere maatschappelijk opgaven (bereikbaarheid van werk en (nieuwe) woningen duurzaamheid etc etc).

- *Hoe verenigt u deze korting met de wens van de Kamer, verwoord in het amendement Bikker en de motie Grinwis, om 300 miljoen beschikbaar te stellen om prijsverhogingen in het OV te voorkomen?*

Uitstel heeft geen effect op de begroting

Uitstel heeft geen financiële consequenties voor 2024: het bedrag is opgenomen in de begroting OCW. Daarmee zou worden voorkomen dat er een (tijdelijk?) een desastreuze korting van € 200 miljoen zou worden doorgevoerd op het OV, waarmee dit onherstelbaar zou verschromen waarvan studenten, scholieren en andere OV-reizigers de dupe zouden zijn.

- *Bent u bereid om in ieder geval tot de begrotingsbehandeling OCW geen onomkeerbare stappen te nemen?*